

Sygn. akt II AKa 103/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Cop

Sędziowie: SSA Krzysztof Noskowicz (spr.)

SSO del. Marta Gutkowska

Protokolant: referent-stażysta Aleksandra Urbanowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku del. do Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Lilianny Stojek

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2014 r.

sprawy

T. S.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt **XIV K 177/13**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. T. – Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147, 60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami tego postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał w dniu 23 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt **XIV K 177/13** wyrok łączny wobec T. S., skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 18 stycznia 1991 r. w sprawie II K 332/90, za popełniony w nieustalonym czasie czyn z art. 203 § 1 d.k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności i 600 zł grzywny oraz za popełniony w nieustalonym czasie czyn z art. 265 § 1 k.k. - na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; wymierzono karę łączną 1 roku pozbawienia wolności; (postanowieniem z dnia 22.04.1991 r. warunkowo przedterminowo zwolniony);

2. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 21 czerwca 1995 r. w sprawie II K 10/95 (zmienionym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku z dnia 1.02.1996 r. w sprawie Ka 9/96), za popełniony w dniu 25 lipca 1992 r. czyn z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 60 § 1 d.k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz 100 zł grzywny; (postanowieniem z dnia 5.11.1996r. warunkowo przedterminowo zwolniony);

3. Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 22 października 2001 r. w sprawie IV K 9/01 (zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie II AKa 196/02), za popełniony w dniu 31 maja 2000 r. czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz za popełniony w dniu 31 maja 2000 r. czyn z art. 157 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; wymierzono karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie II K 1002/01, za popełniony w nocy 1/2 maja 2001 r. czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz 30 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka; (w dniu 3.11.2003 r. wykonano karę grzywny);

przy czym kary pozbawienia wolności orzeczone w ww. wyrokach opisanych w punktach 3 i 4 objęte zostały wyrokiem łącznym, wydanym przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w dniu 11 czerwca 2003 r. w sprawie IV K 148/03 - wymierzono karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

5. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie II K 235/08, za popełniony w dniu 6 czerwca 2006 r. czyn z art. 297 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz 100 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka; (postanowieniem z dnia 22.07.2010 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności; karę skazany odbył w całości w okresie od 5.10.2010 r. do 5.12.2011 r.);

6. Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 24 marca 2010 r. w sprawie II K 1106/09, za popełniony w dniu 9 lipca 2009 r. czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

7. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie II K 727/10 (zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie XIII Ka 346/11), za popełniony w dniu 20 sierpnia 2009 r. czyn z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, za popełniony w dniu 18 października 2009 r. czyn z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz za popełniony w dniu 24 października 2009 r. czyn z art. 216 § 1 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. - na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności; wymierzono karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 23.06.2010 r. do dnia 24.06.2010 r.;

8. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie II K 524/10, za popełniony w dniu 20 maja 2010 r. czyn z art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 229 § 1 k.k. - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za popełniony w dniu 20 maja 2010 r. czyn z art. 178a § 1 k.k. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; wymierzono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20.05.2010 r. do dnia 21.05.2010 r.; (karę skazany odbył w całości w okresie od 5.12.2011 r. do 3.10.2013 r.);

9. Sądu Rejonowego w Świebodzinie – Zamiejscowy VI Wydział Karny w Sulechowie z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie VI K 154/11, za popełnione w warunkach ciągu przestępstw w dniach 31 marca 2010 r. (2 czyny) oraz 1 kwietnia 2010 r. (3 czyny) przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. - na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

10. Sądu Rejonowego w Wejherowie - IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pucku z dnia 6 września 2011 r. w sprawie IX K 23/11, za popełniony w dniu 20 sierpnia 2010 r. czyn z art. 286 § 1 k.k. - na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; (karę skazany odbył w okresie od 3.10.2013 r. do 3.04.2014 r.);

11. Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie VII K 1773/10, za popełniony w dniu 26 marca 2010 r. czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. - na karę 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby oraz 50 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka; (postanowieniem z dnia 18.03.2013r. karę grzywny zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności);

12. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie II K 107/12, za popełniony w okresie od 31 stycznia 2010 r. do 1 lutego 2010 r. czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k. - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

13. Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie II K 176/12, za popełnione - w warunkach ciągłości przestępstw - w dniu 30 marca 2010 r. dwa czyny z art. 286 § 1 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności; (karę skazany ma odbyć w okresie od 3.04.2014 r. do 3.04.2015 r.),

przy czym kary pozbawienia wolności orzeczone w ww. wyrokach opisanych w punktach 7 i 12 objęte zostały wyrokiem łącznym, wydanym przez Sąd Rejonowy w Tczewie w dniu 22 stycznia 2013 r. w sprawie II K 1098/12 - wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, która ma być wykonywana od 3.04.2015 r. do 2.04.2017 r.

Przywołanym na wstępie wyrokiem Sąd Okręgowy w Gdańsku orzekł następująco:

- na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu T. S. jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 524/10, Sądu Rejonowego w Wejherowie - IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pucku z dnia 6 września 2011 r. w sprawie o sygn. akt IX K 23/11, Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 176/12 i wymierzył w ich miejsce karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I), z zaliczeniem na jej poczet, na podstawie art. 577 k.p.k., okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie podlegającej połączeniu (II K 524/10) od dnia 20.05.2010 r. do dnia 21.05.2010 r., a nadto określił, że orzeczona w punkcie I kara łączna - z uwzględnieniem dokonanego zaliczenia - winna być liczona od dnia 5 grudnia 2011 r. (pkt II);

- stwierdził, na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. a contrario, że w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu (pkt III);

- na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kar jednostkowych orzeczonych w wyrokach opisanych w punktach od 1 do 7, 9, 11 i 12 (pkt IV);

- wyrok zawiera nadto orzeczenie o zasądzeniu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu (pkt V) oraz o obciążeniu kosztami sądowymi Skarbu Państwa (pkt VI).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła obrońca skazanego, zaskarżając wyrok w części dotyczącej punktów I, III i IV. Wyrokowi temu zarzuciła:

1. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 k.k. w zw. z art. 69 k.k. poprzez orzeczenie o braku możliwości połączenia wyroku Sądu Rejonowego w Świebodzinie z dnia 30 czerwca 2011r. w sprawie o sygn. akt VI K 154/11 (opisanego w pkt. 9 zaskarżonego wyroku) z wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 10 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt VII K 177310 (opisanego w pkt. 11 zaskarżonego wyroku), pomimo że zostały spełnione przesłanki określone w powyższych przepisach, nadto nie uwzględniwszy w wystarczającym stopniu pozytywnej opinii o skazanym wydanej przez Zakład Karny w K.;

2. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i 438 pkt 4 k.p.k. orzeczenie wobec skazanego kary niewspółmiernie wysokiej z punktu widzenia przesłanek przedmiotowych oraz podmiotowych dotyczących popełnionych przez niego przestępstw,

która to kara łączna nie odpowiada dyrektywom wymiaru kary łącznej oraz nie uwzględnia w należyтым stopniu okoliczności dotyczących osoby skazanego, a mających wpływ na ograniczenie wysokości kary łącznej.

W konsekwencji obrońca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez połączenie wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie II K 524/10 z wyrokami w pkt. 10 i 13 zaskarżonego wyroku i wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji,
2. zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez połączenie wyroku Sądu Rejonowego w Świebodzinie z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie VI K 154/11 z wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie VII K 1773/10 i wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest oczywiście bezzasadna. W sprawie nie mamy bowiem do czynienia, wbrew temu co utrzymuje obrońca, ani z obrazą przepisów prawa materialnego ani też z wymierzeniem skazanemu T. S. rażąco niewspółmiernej kary łącznej.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu, sformułowanego w wywiedzionej apelacji, stwierdzić należy, że podniesienie zarzutu obrazu prawa materialnego w przypadku orzeczenia kary łącznej byłoby skuteczne tylko wówczas, gdyby sąd a quo nie przeprowadził postępowania w zakresie wszystkich skazań danej osoby, a orzekając karę łączną nie uczynił zadość warunkom jej orzekania, wynikającym z treści art. 85 k.k. (bądź art. 91 § 2 k.k.). W odniesieniu zaś do art. 86 § 1 k.k. w sytuacji, gdyby orzekł karę łączną z przekroczeniem granic określonych w tym przepisie (por. wyrok S. Apel. w Gdańsku z dnia 19.12.2012 r., II AKA 438/12, POSAG 2013/1/175-178, KZS 2013/4/102). Z kolei nawiązując do zarzutu obrazu przepisu art. 69 k.k. wskazać nadto trzeba, że zarzut obrazu prawa materialnego może być zasadny tylko wówczas, gdy dotyczy zastosowania lub niezastosowania przepisu zobowiązującego sąd do jego bezwzględnego respektowania. Jeżeli natomiast ustawa stwarza tylko fakultatywną możliwość zastosowania określonego przepisu prawa materialnego - jak np. właśnie in concreto przepisu art. 69 § 1 k.k. - to przez niestosowanie tego przepisu sąd nie dopuszcza się "obrazy" przepisu prawa materialnego, natomiast w takim przypadku mogą występować warunki do stawiania wyrokowi zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku oraz rażącej niewspółmierności wymierzonej kary (por. wyrok SN z dnia 26.04.1977 r., I KR 65/77, OSNPG 1977/10/90; postanowienie SN z dnia 24.04.2007 r., II KK 50/07, OSNwSK 2007/1/903, Prok. i Pr.-wkł. 2008/1/24, Biul.PK 2007/16/14).

Skarżąca nie kwestionowała określonego przez Sąd Okręgowy zakresu przedmiotowego postępowania o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego T. S., bo i też nie było ku temu powodów. Określenie tego zakresu zostało bowiem dokonane prawidłowo, na podstawie danych wynikających z aktualnych kart karnych (k. 8-9, 96-98, 103-105), a zatem niezależnie od treści złożonego w tej mierze wniosku skazanego, w którym wnosił on o połączenie wyroków w sprawach: Sądu Rejonowego w Tczewie o sygn. akt II K 10/95, II K 235/08, II K 524/10, II K 727/10 i II K 107/12, Sądu Rejonowego w Wejherowie IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pucku o sygn. akt IX K 23/11 i Sądu Rejonowego w Kwidzynie o sygn. akt II K 176/12. Sąd a quo uczynił zatem zadość obowiązkowi, wynikającemu zarówno z procesowej normy art. 570 k.p.k., jak i normy materialno-prawnej z art. 85 k.k. (art. 91 § 2 k.k.), którym jest przeprowadzenie postępowania w zakresie wszystkich skazań danej osoby, celem ustalenia, czy popełnione przez nią przestępstwa pozostają w realnym zbiegu i przez to kary za nie orzeczone podlegają łączeniu (por. postanowienie SN z dnia 8.03.2011 r., II KK 312/10, Biul. PK 2011/5/44-45).

Sąd Okręgowy dokonał pełnej analizy przesłanek dopuszczalności orzeczenia kary łącznej i trafnie wskazał na to, że w sekwencji skazań T. S. można było wyodrębnić trzy realne zbiegi przestępstw, z tym że tylko w przypadku jednego realnego zbiegu przestępstw (określonego jako III realny zbieg), istniała konieczność wymierzenia kary łącznej.

W odniesieniu do wyodrębnionych jeszcze dwóch innych zbiegów realnych, to w tym zakresie zostały już wydane prawomocne wyroki łączne, a zatem brak było podstaw prawnych do ich wzruszania (*res iudicata*).

Przeprowadzona analiza skazań doprowadziła sąd a quo do wniosku, iż łącznie (w ramach III realnego zbiegu) podlegają jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Tczewie w sprawie II K 524/10, Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawie IX K 23/11 i Sądu Rejonowego w Kwidzynie w sprawie II K 176/12. Sąd Okręgowy dostrzegł przy tym to, że ów realny zbieg dopełniają jeszcze skazania w sprawie Sądu Rejonowego w Świebodzinie o sygn. akt VI K 154/11 oraz w sprawie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1773/10, jednakże z uwagi na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonych kar pozbawienia wolności na okres próby, nie zostały one włączone do wymierzanej skazanemu kary łącznej. Zarzuty skarżącej w tej mierze są chybione, gdyż opierają się tylko na bezkrytycznym stwierdzeniu, że w sprawie „zachodzą warunki ilościowe jak i jakościowe, tj. pozytywna opinia kryminologiczna” i eksponowaniu tej pozytywnej prognozy kryminologicznej, jako przemawiającej za połączeniem ww. wyroków. Autorka apelacji w swojej argumentacji zupełnie nie odwołuje się do stanowiska sądu a quo, który w uzasadnieniu wyroku wyłuszczył przecież przyczyny podjętej decyzji. Słusznie sąd ten wskazał na to, że z uwagi na treść art. 4 § 1 k.k. nie mógł stosować zdecydowanie niekorzystnej dla skazanego dyspozycji art. 89 § 1a k.k., a rozwiązania tylko korzystne dla skazanego nie byłyby wystarczające dla osiągnięcia wobec skazanego celów kary. Zasluguje to na aprobatę. Po pierwsze, w układzie kar bezwzględnych pozbawienia wolności i kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, musiałoby to wiązać się z wymierzeniem kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji, to jest na poziomie 2 lat pozbawienia wolności, gdyż tylko wówczas mogłoby wchodzić w grę warunkowe zawieszenie wykonania takiej kary łącznej. Sąd Okręgowy trafnie jednak wykazał, z jakich powodów zastosowanie zasady absorpcji byłoby w tym przypadku nieuzasadnione. Po drugie, w układzie kar pozbawienia wolności orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, możliwe byłoby zawieszenie orzeczonej kary łącznej tylko w sytuacji spełnienia warunków określonych w art. 69 k.k. Zdaniem Sądu Apelacyjnego sąd a quo również słusznie przyjął, że w tym przypadku nie zachodzą podstawy do wymierzenia skazanemu kary łącznej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności. Granice potencjalnej kary łącznej wyznaczały skazania na karę 2 lat oraz roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem mogłaby być ona orzeczona w przedziale od 2 lat do 3 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności. Na aprobatę zasługuje wnioskowanie, że choćby z uwagi na liczbę popełnionych przez skazanego przestępstw oraz ich różnorodność, także i w tym przypadku nie byłoby możliwe zastosowanie wobec skazanego zasady absorpcji. W konsekwencji w pełni uprawniony jest wniosek, że łącząc omawiane kary należałoby orzec wobec skazanego karę łączną w wymiarze przekraczającym 2 lata pozbawienia wolności. Przekroczenie wymaganego warunku ilościowego (kara do 2 lat pozbawienia wolności) ucina jednocześnie dalsze rozważania co do możliwości zastosowania probacji określonej w art. 69 § 1 k.k. Nie ma racji obrońca skazanego, że rozstrzygając w ten sposób sąd a quo nie uwzględnił w „wystarczającym stopniu” opinii o skazanym wydanej przez Zakład Karny w K., bowiem jest to tylko twierdzenie polemiczne. Treść przytoczonej opinii o skazanym nie zmienia oceny co do niemożności zastosowania wobec skazanego zasady absorpcji, a skoro wymierzona kara łączna przekraczałaby 2 lata pozbawienia wolności, to nie byłoby już możliwości warunkowego zawieszenia jej wykonania. Słusznie przeto sąd a quo umorzył postępowanie w tym zakresie, zobligowany treścią art. 4 § 1 k.k., gdyż nie byłoby dopuszczalne orzeczenie kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sytuacji, gdy połączeniu podlegałyby jedynie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania.

Pozostając zatem w ramach ustalonego III realnego zbiegu przestępstw stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy opierając się w tym zakresie na przepisie art. 86 § 1 k.k. prawidłowo określił, że granice wymiaru kary łącznej zawierały się w przedziale od roku i 6 miesięcy do 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzając skazanemu karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności nie orzekł kary łącznej rażąco niewspółmiernej.

Odmienne twierdzenia skarżącej w omawianej kwestii także zatem nie przedstawiają się zasadnie. Autorka apelacji formułuje tylko bardzo ogłędne argumenty, akcentując przede wszystkim nienależyte uwzględnienie przesłanek podmiotowych i przedmiotowych oraz nieuwzględnienie w należyтым stopniu okoliczności dotyczących osoby skazanego, w szczególności pozytywnej opinii o skazanym z Zakładu Karnego w K.. Z takiej polemicznej argumentacji wynika zasadniczo jedynie to, że uwzględnienie „w należyтым stopniu”, czy też „należyte” uwzględnienie

przytoczonych okoliczności nastąpiłoby tylko w sytuacji podzielenia wniosków skarżącej, co na akceptację, ze względów oczywistych, zasługiwać nie mogło.

Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że o rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. można mówić tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć wpływ na wymiar kary, można by przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą, która byłaby prawidłowa w świetle dyrektyw art. 53 k.k. (zob. wyrok SN z dnia 13.04.2000 r., WA 5/00, LEX nr 535097). Dotyczy to jak najbardziej także kary kształtowanej wyrokiem łącznym, oczywiście z odpowiednimi modyfikacjami, związanymi zwłaszcza z braniem pod uwagę wszelkich mających znaczenie dla wymiaru kary okoliczności, które powstały po wydaniu wyroków, stanowiących podstawę wyroku łącznego (por. wyrok SN z dnia 3.04.2007 r., III KK 394/06, Prok. i Pr.-wkl. 2007/10/19).

Reasumując, Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, z jakich przyczyn nie było możliwe zastosowanie wobec skazanego zasady absorpcji i zasługuje to w pełni na aprobatę. Skarżąca zaś nie wykazała, na czym miałyby polegać uchybienia w tej materii. Przypomnieć trzeba, w nawiązaniu do wniosków skarżącej, że przy wymierzaniu kary łącznej zastosowanie zasady absorpcji nie przedstawia się jako obowiązek sądu orzekającego, nie stanowi też punktu wyjścia przy dokonywaniu oceny wymiaru kary łącznej (por. wyrok S. Apel. w Gdańsku z dnia 19.05.2010 r., II AKa 119/10, POSAG 2010/3/165-174). Tak też postrzegał to sąd a quo, z którym zgodzić się trzeba również co do tego, że najczęstszym sposobem kształtowania kary łącznej w wyroku łącznym winna być zasada asperacji, pomagająca odnaleźć równowagę pomiędzy skrajnymi rozwiązaniami, wynikającymi z zastosowania zasad absorpcji lub kumulacji.

W realiach badanej sprawy Sąd Okręgowy, wymierzając karę łączną pozbawienia wolności stosował zatem zasadę asperacji. Sąd ten prawidłowo rozważył związek czasowy pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami (bardzo bliski tylko co do dwóch przestępstw), jak również to, że przestępstwa te godziły w różne dobra prawne. Trafnie upatrywał zastosowania zasady asperacji także w ilości popełnionych przez skazanego przestępstw (4). Jak najbardziej zasadnie uwzględnił też elementy dotyczące prewencji generalnej i indywidualnej wobec skazanego, wynikające m. in. z jego dotychczasowej drogi życiowej (popełnienie 23 przestępstw na dystansie ok. 20 lat), co wskazuje na brak szacunku dla porządku prawnego i brak poprawy.

Sąd Apelacyjny również i w tej sprawie uważa za stosowne wskazać na to, że popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, który przemawia za orzekaniem kary łącznej surowszej niż na zasadzie absorpcji, aby uniknąć nieuzasadnionego premiowania sprawcy, popełniającego kilka przestępstw. Ponieważ na wymiar kary łącznej nie ma już wpływu stopień zawinienia ani stopień społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw, to jednak popełnienie kilku przestępstw, za które orzeczono kary, podlegające łączeniu musi mieć wyraźnie uchwytne wpływ na wymiar kary łącznej.

Jednocześnie rzecz nie przedstawia się tak, że sąd a quo nie uwzględnił okoliczności korzystnych dla oskarżonego, gdyż na jego korzyść poczytał przede wszystkim pozytywną opinię o skazanym w miejscu osadzenia oraz krytyczny stosunek do popełnionych czynów, a zatem i postępy w resocjalizacji, starania o nowy start w życiu, podjęcie leczenia uzależnienia alkoholowego i w konsekwencji pozytywną prognozę kryminalistyczną. Skarżąca zaś w ogóle nie dostrzega tego, że Sąd Okręgowy doszedł nawet do wniosku o wyraźnej przewadze okoliczności korzystnych dla skazanego, co spowodowało, że wymiar kary łącznej podążał ku zasadzie absorpcji. Takie zastosowanie zasady asperacji było konsekwencją wyważenia wszystkich przesłanek wpływających na wymiar kary łącznej, która w orzeczonym rozmiarze pozostaje w zgodności z zasadą trafnej reakcji karnej i w sposób właściwy realizuje swoje funkcje wychowawcze i zapobiegawcze.

Fakt poprawnego zachowania się skazanego w czasie odbywania kary wynika z opinii o skazanym znajdującej się w aktach sprawy (k. 86-87), uzyskanej w trybie art. 571 § 1 k.p.k. Dysponując tą opinią sąd a quo miał możliwość badania przebiegu jego resocjalizacji, poznania jego pozostałych właściwości i warunków osobistych oraz jego zachowania po popełnieniu przestępstw. Trzeba jednak mieć na uwadze to, że nawet pozytywna opinia nie może

przesłaniać okoliczności, które wynikają z analizy związków podmiotowych i przedmiotowych pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, aż do tego stopnia, aby spowodować orzeczenie kary łącznej na poziomie absorpcji.

Zasadę absorpcji stosować należy wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną bądź też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego. Żaden z tych przypadków nie zachodzi jednak w odniesieniu do skazanego T. S.. Skarżąca zaś w tej materii nie wskazuje żadnych innych konkretnych okoliczności, co do których zasadnie trzeba byłoby przyjąć, że sąd a quo ich nie dostrzegł, a świadczyły one na korzyść skazanego.

Reasumując, należy stwierdzić, że skarżąca tego nie wykazała, a z żadnych okoliczności branych pod uwagę z urzędu także to nie wynika, aby orzeczona kara łączna 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności przedstawiała się jako kara rażąco niewspółmierna.

Gwoli ścisłości należy zwrócić uwagę jeszcze na to, że choć obrońca skazanego zaskarżyła nominalnie wyrok także w części dotyczącej punktu III, to jednak tej kwestii w apelacji już nie rozwinęła ani w formie zarzutu ani też w jej uzasadnieniu. Godzi się zatem wskazać tylko na to, że sformułowanie zawarte w punkcie III zaskarżonego wyroku, wydane na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. a contrario, a mianowicie, że w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu, ma zasadniczo walor jedynie informacyjny i porządkujący. Zgodzić się należy co do tego, że zamieszczanie tego typu orzeczenia w wyrokach łącznych nie jest konieczne (por. postanowienie SN z dnia 13.09.2012 r., III KK 77/12, LEX nr 1220879). Nie sposób jednak upatrywać w takim przypadku zaistnienia obrazy prawa procesowego, która w jakikolwiek negatywny sposób miałaby wpływ na treść wydanego wyroku łącznego. Tak i też sytuacja przedstawia się w realiach badanej sprawy.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku nie ujawniła przy tym innych uchybień, które należałoby brać pod uwagę z urzędu (art. 439 k.p.k. i art. 440 k.p.k.). W konsekwencji, Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok, jako słuszny utrzymał w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na mocy § 14 ust. 5, §§ 19 pkt 1 i 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), przy uwzględnieniu stawki podatku od towarów i usług, o której mowa w § 2 ust. 3 cyt. Rozporządzenia.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono po myśli art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. - z uwagi na sytuację materialną skazanego.